

DEPARTAMENTUL PENTRU ENERGIE

Profesionalism. Integritate. Transparență

Dezbateri publice privind pretul gazelor naturale platit de populație

Consideratii generale privind pretul gazelor naturale platit de consumatorul casnic

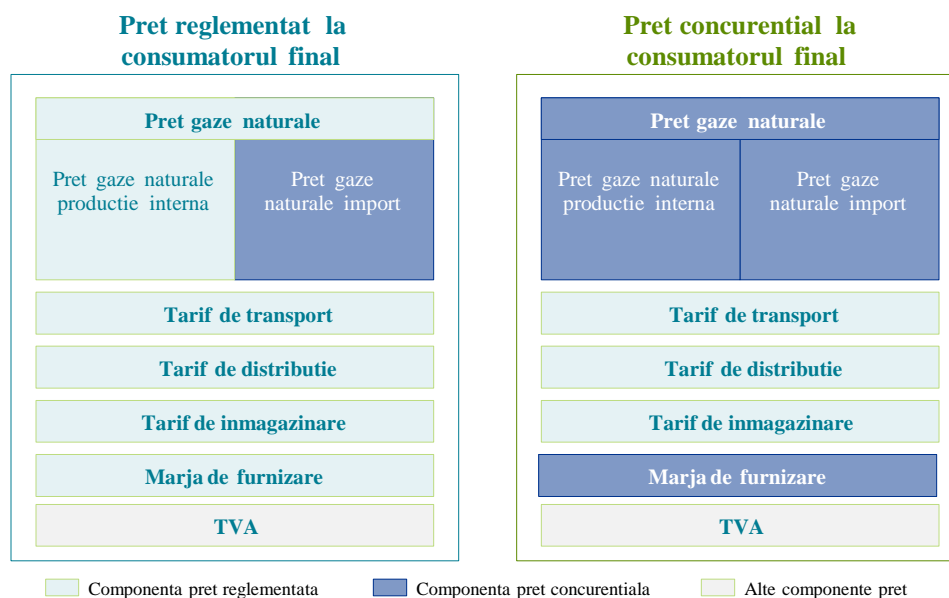
- In anul 2012, Guvernul, condus de domnul Emil Boc, a negociat cu organismele financiare internationale un calendar privind eliminarea graduala a pretului reglementat la gazele naturale din productia interna pentru consumatorii casnici cu termen de finalizare la data de 31 decembrie 2018. Calendarul presupune mai multe cresteri trimestriale ale pretului gazelor naturale din productia interna.
- In prezent, aplicarea calendarului vine in contradictie cu tendinta de scadere a pretului gazelor naturale constatata la nivel regional, coroborata cu stagnarea castigurilor salariale nominale medii nete ale populatiei dupa cum se poate observa in continuare, respectiv “Pretul gazelor naturale la consumatorul final”(realizata pentru un consumator de tip B2) si “Castigul salarial net lunar”.
- Producatorii autohtoni de gaze naturale (ex. Romgaz, OMV Petrom, Amroco) au inregistrat rezultate financiare foarte bune, inclusiv datorate cresterilor de pret la gazele naturale.
- Din cauza unor neintelegeri cu DG Intreprinderi si Industrie (Comisia Europeana) in privinta dreptului consumatorului casnic de a primi prioritate in aprovizionarea cu gaze naturale produse in Romania, aplicarea calendarului agreat in anul 2012 este momentan suspendata, cresterea pretului gazelor naturale din productia interna pentru consumatorii casnici la data de 1 octombrie 2014 fiind astfel anulata.
- Prin decizii ale Autoritatii Nationale de Reglementare in domeniul Energiei, au fost ajustate tarifele de transport (103,75% crestere), inmagazinare (54,79% crestere), distributie (35,43% crestere) in ultimii aproximativ doi ani.
- Intarirea capacitatii administrative si a independentei Autoritatii Nationale de Reglementare in domeniul Energiei reprezinta un castig important pentru sectorul energetic romanesc pe termen mediu si lung, insa au existat o serie de evenimente nedorite care au scos in evidenta nevoia unei mai bune reglementari in ceea ce priveste conflictul de interese precum si alinierea legislatiei din domeniu la standardele europene pentru toti angajatii Autoritatii Nationale de Reglementare in domeniul Energiei.
- Diversi factori externi (scaderea necesarului de import de gaze naturale si a preturilor gazului importat) au avut un impact pozitiv asupra pretului final platit de consumatorul casnic. Acesti factori externi pot fi influentati intr-o masura destul de redusa de catre statul roman.
- Mai multe discutii cu reprezentatii asociatiilor micilor consumatori de energie au subliniat nevoia unei mai mari reprezentari a acestora in Consiliul Consultativ al Autoritatii Nationale de Reglementare in domeniul Energiei.
- Guvernul Ponta a incercat transparentizarea functionarii pietei gazelor naturale din Romania prin impunerea unei obligatii de tranzactionare pentru producatorii de gaze naturale pe pietele centralizate. Aceasta obligatie a fost transpusa de Autoritatea Nationala de Reglementare in domeniul Energiei in legislatia secundara intr-o maniera care a generat cateva tranzactii pe pietele centralizate. Aceste tranzactii reprezinta un pas pozitiv, insa gradul de lichiditate al pietelor centralizate este inca foarte redus.

In conditiile de mai sus, Departamentul pentru Energie a considerat necesara initierea unei sesiuni de consultare publica pe temele mentionate, sintetizate sub forma unui chestionar prezentat in continuare.

Termenul limita pentru transmiterea raspunsurilor la intrebarile lansate prin dezbatere publica este data de 15 septembrie 2014.

Pretul gazelor naturale la consumatorul final in Romania

Pretul la consumatorul final – reglementare si componente de pret

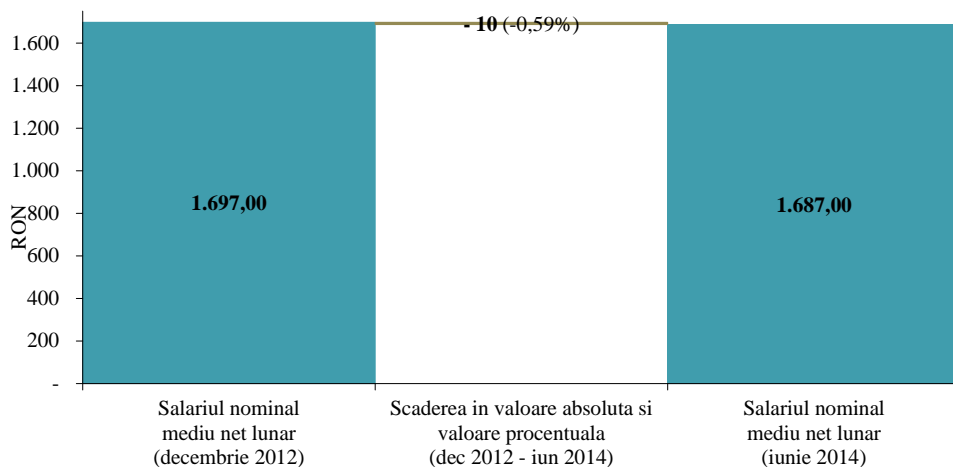

Sursa: Cadrul de reglementare

- Asa cum este evidentiat in figura anterioara, pretul gazelor naturale la consumatorul final, pentru segmentul de piata concurential precum si reglementat, include urmatoarele componente:
 - (1) costul cu achizitia gazelor naturale,
 - (2) tariful de transport,
 - (3) tariful de distributie,
 - (4) tariful de inmagazinare,
 - (5) marja de furnizare si
 - (6) TVA.
- Tinand cont de faptul ca tarifele aferente activitatilor care au caracter de monopol (ex. transportul, distributia si inmagazinarea subterana a gazelor naturale) sunt reglementate, pretul gazelor naturale este determinat in principal de:
 - pretul gazelor naturale din productia interna, acesta fiind reglementat pentru consumatorii din segmentul reglementat de piata si concurential stabilit pentru consumatorii din segmentul concurential de piata si
 - pretul gazelor naturale din import.
- In continuare este prezentata o analiza comparativa privind evolutia pretului, a componentelor pretului gazelor naturale la consumatorul final si evolutia salariului mediu net din Romania in perioada 2012 - 2014.

Evoluția pretului, a componentelor pretului gazelor naturale și a câștigului salarial net lunar în România

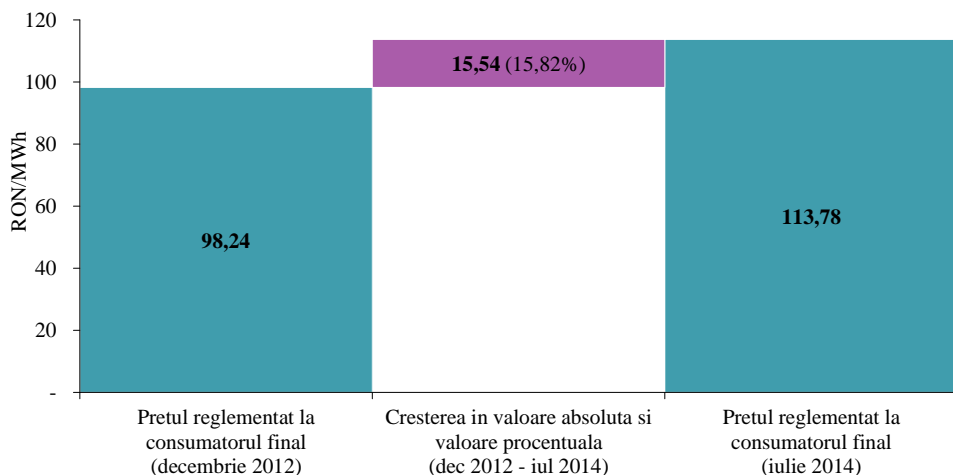
Castigul salarial net lunar

- Castigul salarial mediu net lunar este exprimat in termeni nominali.

Sursa: Institutul National de Statistica – Comunicate de presa privind castigul salarial mediu pentru luna decembrie 2012 si luna iunie 2014

Pretul gazelor naturale la consumatorul final (populatie)

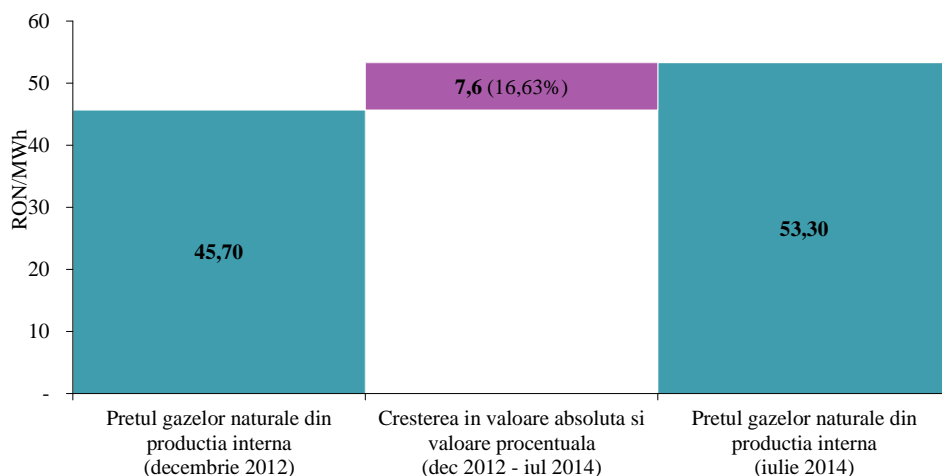

- Preturile reglementate ale clientilor casnici cu un consum anual între 23,26 MWh și 116,28 MWh, conectați la sistemul de distribuție.

Sursa: Ordinele ANRE privind stabilirea preturilor reglementate la consumatorul final

Evoluția pretului, a componentelor pretului gazelor naturale și a castigului salarial net lunar în România

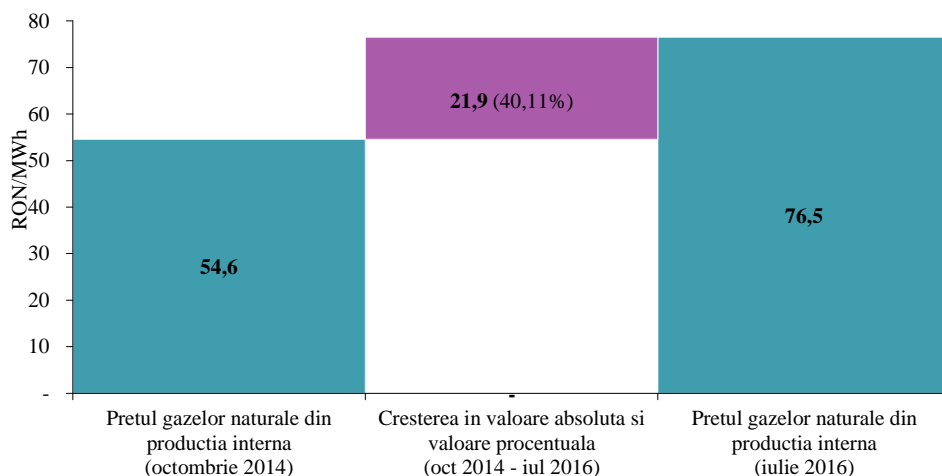
Pretul gazelor naturale din producția internă (decembrie 2012 – iulie 2014)

- Evoluția prețurilor reglementate la gazele naturale din producția internă pentru consumatorii casnici, în perioada decembrie 2012 – iulie 2014.

Sursa: Memorandumul privind eliminarea treptată a prețurilor reglementate la gazele naturale

Posibila evoluție a prețului gazelor naturale din producția internă (octombrie 2014 – iulie 2016) în condițiile în care actualul calendar nu se modifică

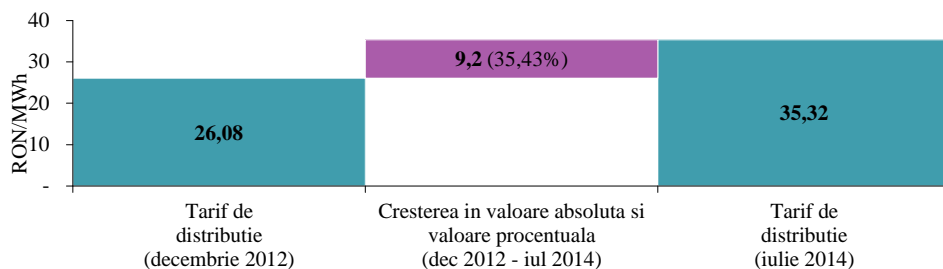

- În perioada octombrie 2014 – iulie 2016, prețul reglementat la gazele naturale din producția internă pentru consumatorii casnici, se va majora cu 40,11% conform calendarului de liberalizare agreat prin Memorandum.

Sursa: Memorandumul privind eliminarea treptată a prețurilor reglementate la gazele naturale

Evoluția pretului, a componentelor pretului gazelor naturale și a câștigului salarial net lunar în România

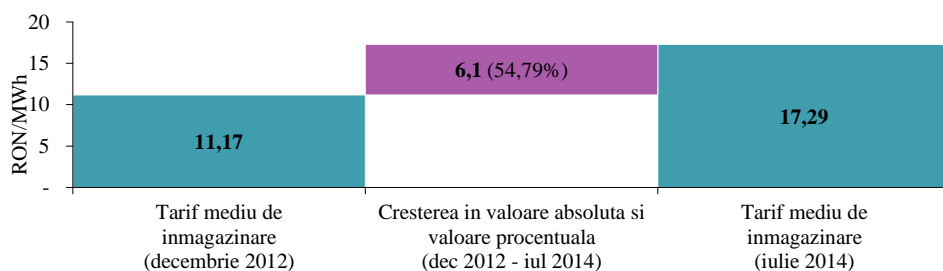
Tariful de distribuție

- Tarifele de distribuție pentru clienții casnici cu un consum anual între 23,26 MWh și 116,28 MWh, conectați la sistemul de distribuție.

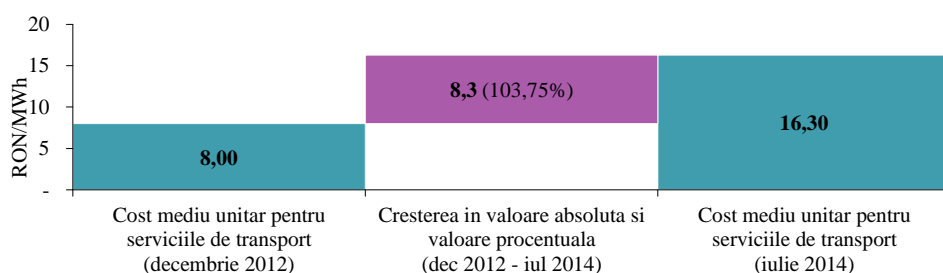
Sursa: Ordinele ANRE privind stabilirea tarifelor reglementate de distribuție

Tariful mediu de înmagazinare

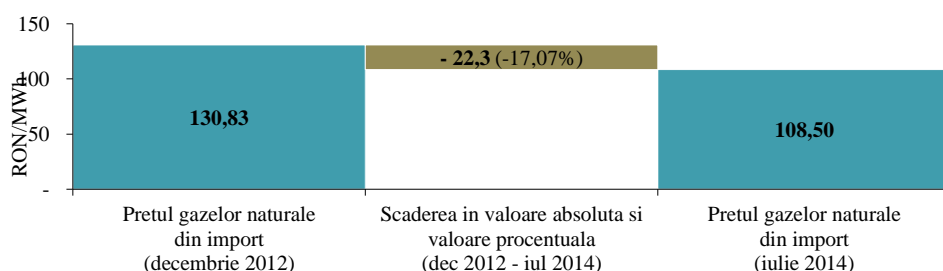
Sursa: Ordinele ANRE privind stabilirea tarifelor reglementate de înmagazinare

Costul mediu unitar pentru serviciile de transport

Sursa: Ordinele ANRE privind stabilirea tarifelor reglementate de transport

Pretul gazelor naturale din import

- Pretul de import la graniță.

Sursa: Informații din piață

- 1. Avand in vedere discrepanta inregistrata in perioada decembrie 2012 – iulie 2014 intre evolutia salariului nominal mediu net lunar si evolutia pretului gazelor naturale la consumatorul final, credeti ca termenul de eliminare a pretului reglementat la gazele naturale din productia interna ar trebui prelungit de la data de 31 decembrie 2018 pana la data de 1 iulie 2021 pentru consumatorii casnici? Totodata, considerati ca pretul reglementat la gazele naturale din productia interna ar trebui sa ramana nemodificat (la valoarea actuala) pana la data de 1 iulie 2016 pentru consumatorii casnici?**
- 2. Luand in considerare ca tarifele pentru prestarea serviciilor de transport, inmagazinare subterana si distributie a gazelor naturale sunt reglementate si stabilite de catre Autoritatea Nationala de Reglementare in domeniul Energiei si tinand cont de o serie de evenimente recente care au implicat angajati ai Autoritatii de Reglementare in domeniul Energiei, considerati utila intarirea reglementarilor privind conflictul de interese prin modificarea Ordonantei de Urgenta nr. 33 din anul 2007, cu modificarile si completarile ulterioare, astfel incat angajatilor Autoritatii sa nu le fie permisa detinerea de participatii/ interese in societati care deruleaza afaceri cu societati reglementate din sectorul energetic sau sa detina, prin intermediul unor terte societati, participatii in societati care activeaza in sectorul energetic sau sa ocupe un loc de munca in cadrul unei societati care activeaza in sectorul energetic ulterior detinerii unei pozitii in cadrul Autoritatii?**
- 3. Avand in vedere necesitatea de a proteja drepturile micilor consumatori de gaze naturale, respectiv a consumatorilor casnici, considerati a fi util sa creasca numarul membrilor reprezentand aceasta categorie (in prezent, doi membri din partea asociatiilor consumatorilor de energie electrica si gaze naturale) in cadrul Comitetului Consultativ al Autoritatii Nationale de Reglementare in domeniul Energiei?**
- 4. Sunteti de parere ca Guvernul ar trebui sa ia noi masuri in scopul crearii unei piete competitive a gazelor naturale prin impunerea obligativitatii societatilor care activeaza in sectorul gazelor naturale, respectiv producatori, importatori, traderi, furnizori de gaze naturale, de a tranzactiona un procent din cantitatea de gaze naturale produse autohton pe piete centralizate intr-o maniera transparenta si nediscriminatorie?**

